№ 229. Sobota 4. Października 1856. Rok Gazecie 46.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Dania. — Szwecya. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. września. Na mocy upoważnienia wysokiego ministeryum spraw wewnętrznych z 19. sierpnia 1856 nr. 19.507/578 mianowało c. k. Namiestnictwo c. k. radzcę z wydziału leśnictwa Józefa Lehr prezesem komisyi egzaminacyjnej, komisarzami zaś egzaminującymi c. k. leśniczego Karola Mikolasch i leśniczego prywatnego Henryka Strzeleckiego, a w ich zastępstwie c. k. nadleśniczego Flechner'a w Dobromilu i leśniczego prywatnego Schwarz'a w Przemyślu, a to do ogólnych egzaminów z leśniczostwa i do egzaminów z wiadomości potrzebnych dla gajowych i pobereżników.

Co dodatkowo do ogłoszeń z 17. kwietnia 1856 nr. 15.244 i 2. września 1856 nr. 34.577 podaje się niniejszem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Ogłoszenie dyrekcyi banku. — Ułaskawienie.)

Wiedeń, 1. października. Gazeta Wiedeńska zawiera następujące ogłoszenie jeneralnej dyrekcyi c. k. uprzywilejowanego austr. towarzystwa kolei żelaznej państwa, względem trzeciej wpłaty 100 franków na każdą akcyę: Na mocy uchwały rady administracyjnej rozpisuje się niniejszem trzecia wpłata 100 fr. na każdą akcyę c. k. przyw. austr. towarzystwa kolei żelaznej państwa z tym dodatkiem, że wpłaty te od 1. do 10. listopada 1856 przyjmowane będą tak w głównej kasie towarzystwa kredytu ruchomego w Paryżu. Wpłaty w Wiedniu uskuteczniać można także banknotami według przeciętnego średniego kursu w poprzedzającym tygodniu. Od wpłat uskutecznionych dopiero po upływie oznaczonego terminu t. j. po dniu 10. listopada 1856 należy płacić prowizyę zwłokę po 5 od sta licząc od 1. listopada 1856, wyjąwszy gdyby towarzystwo wolało użyć przeciw opieszałym w wpłatach rygoru prawnego na mocy art. 16. statutów, które to prawo towarzystwo sobie niniejszem wyraźnie zastrzega.

— Jego Excelencya jeneralny gubernator lombardzko-weneckiego królestwa, Fm. hrabia Radetzky, dozwolił bezkarnego do kraju powrotu zbiegowi politycznemu Janowi Marasini z odzyskaniem praw obywatelstwa austryackiego.

Hiszpania.

(Wycieczka załogi Melilskiej. — Skutki przesilenia w gabinecie.)

Madryt, 21. września. Dzienniki zajmują się dziś głównie niepomyślną wycieczką załogi Melilli. *Gaceta madrycka* — powiada *Epoca* — podała wczoraj w urzędowej części swojej szczegóły o ostatniej potyczce gubernatora Melilli z Maurami. Ubolewamy nad tem, że zmarnowano krew walecznych żołnierzy naszych na przedsięwzięcia, które powieść się nie mogły i pochwalamy zupełnie postanowienie rządu, zakazujące nadal podobne, doryweze potyczki, które obok smutnych zawsze skutków nieprzynoszą żadnej istotnej korzyści. Jak słychać jednakże, niejestto jedyne postanowienie rządu; trzy paroplywy wojenne mają udać się na wybrzeża tamtejsze, by trzymać na wodzy dzikie szczepy i zdaje się nawet, że postanowiono przygotować expedycyę 5— do 10.000 ludzi, by ukarać Maurów za ich napady, a równocześnie zająć napowrót otaczające Melillę pozycye, które już dawniej należały do naszego kraju, a bez których położenie miasta jest niepewne i niegodne Hiszpanii. Rana gubernatora, jenerała brygady Buceta, jest dość niebezpieczna; kula przeszyła mu udo. Pan Jose Munoz objął tymczasowo komendę placu. Walka trwała 4½ godzin. Liczba Maurów była bardzo znaczna. — Odwrót Hiszpanów odbywał się pod zasłoną dział fortów Wiktoryi i San Miguela. Kapitan artyleryi Mariano Sevillaus y Borges odznaczył się szczególnie, zdobywszy na czele 14 artylerzystów szaniec broniony znaczną siłą. W Maladze sprawiła ta potyczka wielkie wrażenie, i część wojsk tamtejszych wzmocni załogę Melilli. Także *Gaceta* i *Hoja autografa* podają niektóre szczegóły o tej potyczce: Kilkakrotnie uderzono na nieprzyjaciela bagnetami, przyczem musieli walczyć Hiszpanie z przeszkodami terytoryalnemi, z zaciekłością Maurów i przeważną liczbą nieprzyjaciela. Stratę Kabylów podają przeszło na 200 ludzi. *Hoja autografa* — organ ministeryalny dodaje, że Hiszpania niemyśli ani o podboju ani też o powiększeniu terytoryum; ale chce odzyskać napowrót, co do niej należało i zabezpieczyć posiadłości swoje od napadu Maurów.

— *Journal des Debats* podaje w liście z Madrytu z 20go września dalsze szczegóły o ostatniem przesileniu w gabinecie hiszpańskim. Gdy upadł wniosek ministra finansów Cantero, żądający przyspieszenia sprzedaży dóbr kościelnych, przedłożył Rios Rosas 16. września radzie ministeryalnej projekt dekretu, który wcale zawiesza ustawę desamortyzacyi, o ile odnosi się do dóbr wspomnionych. O'Donnell zgodził się na jego postanowienia oparte na głębokiej polityce, a Jej Mość Królowa potwierdziła natychmiast ten projekt. Rios Rosas usprawiedliwia je z zasady prawa i słuszności, jako też obowiązkiem wypływającym z konkordatu z roku 1851; zadośćuczynienie, sprawiane takim aktem dworowi rzymskiemu, ułatwi przywrócenie zerwanych stosunków tyle dla Hiszpanii ważnych. Gdy Rios Rosas utrzymał się z tem zdaniem i przewaga jego utwierdzona została dymisyą Cantera, przyjęto potem w radzie ministeryalnej prawie bez opozycyi cały szereg innych jego wniosków. Najpierwej szło o przywołanie napowrót marszałka Narvaeza. Rios Rosas dowodził, że Hiszpania potrzebuje teraz pomocy wszystkich znakomitych mężów, którzy jej kiedykolwiek wyświadczyli jaką przysługę. Tak więc postanowiono nietylko posłać marszałkowi paszporta, ale oraz dozwolić powrotu wszystkim wychodźcom, którzy od czasu rewolucyi w roku 1854 wyjechali z powodów politycznych do Francyi i Anglii. Tylko członkowie obalonego wówczas ministeryum, hrabia San Luis i koledzy jego, zostali jeszcze wykluczeni, gdyż sam interes tych wychodźców wymaga tego, by w dali oczekiwali rozstrzygnienia wytoczonego im procesu. Ale prawdopodobnie zostanie ten proces wkrótce zawieszony. Oprócz tego była też znaczna liczba biskupów od lipca 1854 wydalona z swoich rezydencyi. Powołano ich wszystkich napowrót i upoważniono do objęcia swoich urzędów. Także kilku wydawców dzienników politycznych, którzy mieli stawić się przed sądem, uwolniono od dalszego procesu.

Anglia.

(Wykaz handlu i żeglugi.)

Londyn, 27. września. Ruch angielskiego handlu i żeglugi w tym roku był bardzo pomyślny. Wartość wywozu w pierwszych ośmiu miesiącach roku bieżącego wynosi 74,689.000 f. szt. i przewyższa przeto o 14 przeszło milionów wywóz pierwszych ośmiu miesięcy roku zeszłego. W pierwszym miesiącu wynosiły wywozy 10 milionów f. szt., a 2 miliony więcej niż w latach 1854 i 1855. Wykazy żeglugi pod obcą banderą przedstawiają także znaczny przybytek.

Francya.

(Akademia sztuk pięknych. — Drukarnia tajemna. — Moneta złota. — Okolnik księcia Gorczakowa. — Lucyan Bonaparte w Hiszpanii. — Sprawa kradzieży kasy kolei żelaznej. — Wystawa na przyszły rok zapowiedziana. — Budynki dla robotników. — Pismo ministra nauk w sprawie wyznań religijnych.)

Paryż, 28. września. Akademia sztuk pięknych przyznała przedwczoraj trzy nagrody najlepszym obrazom na rozpisany temat: „Powrót Tobiasza". Wystawa wszystkich uwieńczonych dzieł malarstwa, rzeźby, architektury i sztycharstwa, jako też utworów nadesłanych od pensyonaryuszów akademii francuskiej z Rzymu, otworzona została wczoraj w cesarskiej szkole sztuk pięknych i trwać będzie do 5go października. — W dzielnicy St. Antoine odkryto wczoraj tajemną drukarnię; także znaleziono plakaty z napisami: „Zniżenie cen chleba, zniżenie czynszów pomieszkań, tanie życie albo kule!" — Jenerał Orgoni i poselstwo birmańskie przybyli tu i wysiedli w przyrządzonym dla nich pięknym hotelu. — Nowe złote monety pięciofrankowe, któremi bank od czasu podrożenia srebra uiszcza drobniejsze swe wypłaty, są prawie tak duże, jak miedziane centymy. Mimo znacznej cienkości są litery, popiersie Cesarza i brzeg bardzo wyraźnie w płaskorzeźbie odbite. — W parku Neuilly znajduje się już 200 do 300 zamieszkanych domów. — By robotnikom nastręczyć zatrudnienie, urządzono w kilku departamentach warsztaty narodowe. — Paryskie dzienniki wieczorne podają dziś wszystkie za gazetą kolońską okolnik księcia Gorczakowa. Półurzędowe dzien-

niki wyszczególniają w nim protestacyę Rosyi przeciw obsadzeniu Grecyi i demonstracyi w Neapolu, niezapuszczając się zresztą w żadne uwagi dalsze. — Pan Ludoff, poseł bawarski w Neapolu, przybył do Marsylii. — Lucyan Bonaparte bawi zawsze jeszcze w Hiszpanii, jak mówią, dla zbadania języka biskajskiego. Towarzyszą mu margrabia de Valdespina i Don Antonio Ansotegui. — Rząd hiszpański nadał nowemu brygowi, zbudowanemu w pobliżu Bilbao, nazwę „Prince Imperial de France."

Trybunał paryski pierwszej instancyi rozstrzygał wczoraj sprawę, odnoszącą się do kradzieży popełnionej w kasie kolei północnej. Prokurator towarzystwa domagał się u trybunału, ażeby były woźny kolei żelaznej Guerin skazany został na zapłacenie sumy 600.000 franków. Na żądanie prezydenta złożył prokurator następujące oświadczenie: „Guerin zeznał od czasu uwięzienia swego, że skradł 1400 akcyi, podzielił się tą sumą z Grelletem i kupił za to dobra nieruchome w wartości 600.000 franków. Pierwsze kupno datuje się z 15. marca 1855. Towarzystwo ma przeto zamiar reklamować te dobra nieruchome, jako nabyte z jego pieniędzy. By osiągnąć ten zamiar, żąda towarzystwo, ażeby skazano Guerina na zapłacenie 600.000 franków." W dowód swych podań przytoczył prokurator zeznania Guerina w indagacyi kryminalnej, w której towarzystwo miało udział jako strona cywilna. Na uwagę prezydenta, że sprawy, oddanej pod sąd kryminalny, nie wolno przeprowadzać w drodze cywilnej, prosił prokurator, by mu dozwolono cofnąć swoją skargę, i otrzymał to pozwolenie.

Jak donosi *Monitor*, odbędzie się z rozkazu Cesarza w Paryżu w roku 1857 od 15. maja aż do 15. czerwca wystawa dzieł żyjących artystów. — Rząd nakazał, ażeby ukończenie budynków przeznaczonych na mieszkania robotników ile możności przyspieszone zostało. — Podług tegorocznego obliczenia wynosiła ludność Paryża 1,174.333 głów. Ludność Hawru pomnożyła się od roku 1851 z 56.541 na 64.137 głów. — Prokurator miasta Paryża ofiarował właścicielom 81 domów, które mają być zakupione na bulwar Sebastopola, jako też 149 czynszownikom w ogóle 6,597.422 franków wynagrodzenia. — Marszałkowi Bosquet posłużyły bardzo kąpiele w Eaux-Bonnes, i bawi teraz w Pau u swojej matki. — W Nancy kupili Jezuici dom na zakład edukacyjny.

Minister nauk wydał ze względu na list pasterski biskupa w Arras następujące pismo do rektora akademii w Douai:

„Jak mi doniesiono, obawiają się zamieszkałe w departamencie Pas-de-Calais francuskie i angielskie rodziny protestanckie, że dzieci ich nie znajdą na przyszłość w mieszanych szkołach dostatecznej ochrony swego wyznania religijnego. Potrzeba usuwać takie obawy. Jego Mość Cesarz chce, ażeby zachowane zostały wszelkie prawa kardynalne, zagwarantowane ustawą państwa. Familie te mogą być pewne, że wyznanie ich jak dotąd tak i nadal szanowane będzie, i że ich dzieci, należące do rozmaitych obrządków uznanych w państwie, znajdą szczerą ochronę w wykonywaniu swoich wyznań religijnych. Chciej pan łaskawie zakomunikować to pismo przełożonym i dyrektorom szkół mieszanych w swoim okręgu."

Włochy.

(Załoga rzymska. — P. Hübner wyjechał z Neapolu. — Józef Bonaparte.)

Z **Rzymu** 19go września piszą do *Indep. belge*: „Francya nieprzestanie na samem wysłaniu pana Raynevala (o którego odjeździe z Paryża do Rzymu donosiliśmy już wczoraj). Odeszli ztąd żołnierze, którzy wstępują do gwardyi cesarskiej; tych trzeba zastąpić innymi. Ale na miejsce 500, którzy odeszli, przybędzie z pewnością 1000 nowych. Przyczynianie się armii papiezkiej do utrzymania spokojności byłoby wielce pożądane, ale armię tę trzeba utworzyć pierwej, a okolniki ministra wojny do władz prowincyonalnych świadczą, jak trudna to jest sprawa. Pierwszy okolnik ministra z 2. maja r. b. przyrzeka żołnierzom różne korzyści, a nawet przeniesienie pensyi w razie śmierci na ich krewnych. Ale jenerał Farina sprzeciwia się stanowczo zaciąganiu żołnierza za pomocą konskrypcyi.

Do Paryża nadeszły 28. b. m. drogą telegraficzną wiadomości z **Neapolu** z 25. września, podług których odjechał p. Hübner 22. na Rzym do Wiédnia. Król Neapolu powrócił do Gaety.

Józef Bonaparte, książę Canino odjedzie wkrótce do Paryża, by znajdować się na uroczystości zaślubin najmłodszej siostry swojej księżniczki Leonii z pierworodnym synem księcia Combacérès, senatora i wielkiego mistrza ceremonii Cesarza Francuzów.

Dania.

(Układy z Francyą.)

Z **Kopenhagi** z 26go września donoszą ajenturze Havas: „Zapewniają tu, że między Francyą i Danią zawarty został traktat, podług którego odstąpi rząd duński Francyi część swego terytoryum, by urządzić na niej zakłady rybołostwa."

Szwecya.

(Komisya względem spólnej obrony kraju.)

Christiania, 23. września. Szwedzcy członkowie mianowanej niedawno komisyi do podziału kosztów wspólnej obrony na morzu i lądzie między obadwa połączone Królestwa przybyli już do Christianii. Członkowie komisyi oczekują tylko powrotu prezydenta swego wicekróla następcy tronu z Kopenhagi, by się ukonstytuować.

Królestwo Polskie.

(Łaski cesarskie.)

Gazeta Warszawska ogłasza następujący wypis z protokołu sekretaryatu stanu Królestwa Polskiego: Z Bożej łaski My Aleksander II Cesarz i Samowładzca wszech Rosyi, Król Polski i t. d.

Objawiamy wszystkim naszym wiernym poddanym królestwa Polskiego.

W uroczysty dzień, kiedy wezwawszy błogosławieństwa Najwyższego, włożyliśmy na głowę naszą koronę naszych przodków, najpierwej myśl naszą, tak jak i zawsze, zajęła pomyślność narodów, które nam opatrzność powierzyła. Powtarzając przy świętym obrzędzie koronacyi naszej, ślub przez nas uczyniony przy samem wstąpieniu naszym na tron pradziadów naszych, iż stałym i jedynym celem trudów i usiłowań naszych będzie utwierdzenie i wzrost tej pomyślności, teraz i na przyszłość, niemogliśmy zarazem nie zwrócić się ku wspomnieniom wypadków lat świeżo upłynionych, w ciągu których wierni nasi poddani Królestwa Polskiego, odznaczyli się na równo z innymi wiernymi poddanymi naszymi, przychylnością do tronu i ojczyzny. Nie jako nagrodę przeto, lecz jako pamiątkę, udzielamy każdej rodzinie szlacheckiej Królestwa Polskiego, w osobie jej głowy, tenże sam medal, jakim obecnie obdarzamy szlachtę Cesarstwa. Medal ten noszonym będzie w dziurce. na wstążce orderu św. Włodzimierza, a po śmierci uzyskających takowy winien być zachowany w rodzinie, przechodząc na najstarszego z jej członków.

Takiż sam medal udzielamy wszystkim tym, którzy zostawali w czasie ostatniej wojny w rzeczywistej służbie cywilnej Królestwa Polskiego w stopniach oficerskich.

Pragnąc zarazem rozciągnąć i na poddanych naszych Królestwa Polskiego i inne łaski, podobne tym jakiemi udarowaliśmy Cesarstwo w manifeście w dniu dzisiejszym wydanym. Postanawiamy:

Artykuł I. Pobór rekrutów, tak w ciągu roku bieżącego jak i przez trzy po nim następujące lata, nie będzie mieć miejsca, jeżeli Bóg pobłogosławi nas utrzymaniem niezachwianego pokoju i nie zajdą żadne nadzwyczajne okoliczności, niezbędnego poboru wymagające.

Art. II. Umorzone być mają należności skarbowe:

a) Zalegające z czasu po koniec 1850 r. jako to: 1) Podatek ofiary dawnej i podwyższonej z dóbr duchownych, ziemiańskich, oraz z dóbr donataryuszów dawnych i teraźniejszych. 2) Subsidium Charitativum. 3) Kanon z dóbr na własność prywatną przeszłych. 4) Kontyngens liwerunkowy dawny i podwyższony od dworów i probostw. 5) Podatek podymnego. 6) Czopowe i młynowe dawne, oraz kanon z młynów. 7) Opłata szarwarkowa dawna dodatkowa i podwyższona. 8) Opłata na drogi i spławy pobierana od przedmiotów granice Królestwa przebywających. 9) Opłata od wyrobu cukru z buraków. 10) Zaległości z czasu zawiadywania pocztami przez władze Królestwa. 11) Zwrot wartości rozdanego zboża mieszkańcom klęskami dotkniętym. *b) Zalegające z czasu po koniec 1852 roku.* 12) Raty dzierżawne podatku konsumcyjnego. 13) Opłata od wyrobu wódki w gorzelniach. *c) Zalegające z czasu po koniec 1854 r.* 14) Podatek osobisty od służących dworskich. 15) Należności stemplowe. 16) Wszelkie dziesięciny skarbowi oddawane. 17) Czynsze z domów i placów rządowych po miastach. 18) Dziesięciny i czynsze wieczne. 19) Opłata mostowa. 20) kopiejki dodatkowe. 21) Opłaty od uczniów. 22) Defekta przez urzędników w funduszach rządowych zrządzone, łącząc w to i defekta, jakie okazać by się mogły z niewyrachowania się urzędników górniczych, głównie z czasu dawniejszego przed rokiem 1843, zarządu górnictwem rządowem. 23) Koszta procesowe i alimentacyjne. 24) Za nadbór drzewa, światła i słomy przez wojskowych. 25) Procent od należności w poborze zawieszonych. 26) Zaliczenia udzielone z funduszów skarbu, lub na ich rachunek, mieszkańcom klęskami dotkniętym. 27) Należności za płody ziemne i różne użytki w lasach rządowych z wyłączeniem należności za sprzedaż drzewa. 28) Opłata za dziennik praw. 29) Opłata za dziennik gubernialny. 30) Należności za ogłoszenia w gazecie rządowej. 31) Kary administracyjne, stemplowe, egzekucyjne i za uchybienia naprzeciw przepisom probierskim wymierzone na dzierżawców dóbr rządowych za niedopełnienie warunków kontraktowych; od czego wyłączają się należności za brakujące budowle i materyały budowlane, za niezostawione na gruncie inwentarze żywe i martwe, oraz zasiewy; wyłączają się również należności wszelkie nie dla skarbu, lecz dla osób trzecich lub dla funduszów nie skarbowych, od tych dzierżawców przypadające. *d) Zalegające z czasu po koniec 1855 roku.* 32) Te z pomiędzy należności konsumcyjnych i koszernych, które decyzyą Naszej rady administracyjnej z d. 8. (20.) czerwca r. b. nr. 12.325 w poborze zawieszone zostały. 33) Opłata od rzezi bydła po wsiach, jako też kary za bezkonsensową rzeź we wsiach wymierzone. 34) Szynkowe od żydów. 35) Opłata od patentów propinacyjnych. 36) Zaliczenia poczynione z funduszów skarbowych urzędnikom na rachunek płac, z wyłączeniem tych ze zwrotu, w których ma się zbierać fundusz na dalsze zaliczenia.

Art. III. Dozwolone poprzedzającym artykułem umorzenie o tyle tylko wykonanem być ma, o ile uznanemi lub jeszcze uznać się mającemi z tego samego co i zaległość czasu pochodzącemi, wzajemnemi kontrybuentów i dłużników do skarbu pretensyami, oraz funduszami gdziekolwiek w depozycie, w dacie niniejszego manifestu będącemi, lub dowodami likwidacyjnemi, assekuracyami skarbowemi, tudzież dowodami za dostawę produktów dla wojsk Naszych

w roku 1831 dopełniona wydanemi, albo kaucyami w gotowiźnie lub papierach publicznych przez samychże dłużników złożonemi, nie będą mogły być pokryte. *(Dok. nastąpi.)*

Rosya.

(Ułaskawie wojskowych sądownie karanych. — Zamęście kobiet skazanych na deporcyę. — Ustawa górnicza. — Towarzystwa kolei żelaznej.)

Wydany temi dniami rozkaz dzienny zawiera nową amnestyę, bardzo ważną dla wojska. Wszyscy żołnierze bowiem, którzy nie sądownie, lecz tylko z rozkazu szefa karani byli, i których kary wciągnięte zostały do listy, mają być amnestyowani, i to w taki sposób, że poniesiona kara nie pociąga za sobą żadnych dalszych skutków.

— Względem powtórnego przyjęcia oficerów, którzy za ciężkie przekroczenia usunięci zostali od służby, wydał Cesarz następujący ukaz:

„Pragnąc w uroczystym dniu naszej koronacyi okazać łaskę naszą także tym oficerom armii lądowej i morskiej, którzy służbę swoją splamili ciężkiem wykroczeniem i dlatego z niej wykluczeni zostali, rozkazujemy niniejszem: ażeby oficerom wykluczonym z armii lądowej i morskiej za ciężkie przekroczenia, jeżeli wykażą się świadectwami marszałków stanowych tych gubernii, w których mieskali, że od czasu usunięcia swego od służby przyzwoicie się zachowywali, pozwalam wstępować nanowo do służby z pierwszym stopniem oficerskim, i żeby posuwano ich na wyższe stopnie na szczególne zalecenie ich przełożonych. Na tej samej zasadzie ma być powrócony pierwszy stopień oficerski także tym oficerom, którzy usunięci za ciężkie przekroczenia wstąpili już dobrowolnie do służby szeregowej i nienagannie się zachowywali. Oficerowie zaś, którzy z tym dodatkiem usunięci zostali, że na przyszłość nigdzie więcej do służby niebędą pryzpuszczeni, mogą być przyjęci, jeśli pragną tego, tylko do służby szeregowej.“

— Pytanie czyli kobiety skazane na deportacyę do Syberyi i tam zaślubione, mogą używać swobód i praw swoich mężów, rozstrzygnięto w ten sposób, że w ciągu kary nie można tego dozwalać. — Na korzyść dochodów gabinetowych zmodyfikowano ustawę dozwalającą wydobywać złoto osobom prywatnym w wschodniej i zachodniej Syberyi z wyjątkiem kilku tylko okręgów fabrycznych.

— Przed kilkoma dniami donosił jeden z korespondentów paryskich o wyjeździe pp. Izaaka Pereire i Thurnegssen, członków towarzystwa „Credit mobilier“ z Paryża do Petersburga. Teraz dodosi dziennik *Nord* z Berlina, z 22. września: „Koncesye na główną sieć kolei żelaznych w Rosyi nadano stanowczo towarzystwu złożonemu z kapitalistów różnych krajów, między którymi znajdują się szefowie francuskiego towarzystwa „Credit mobilier, jako też panowie Hottingor, Baring, Hope i Stiglitz. Koncesya opiewa na 85 lat. Rząd rosyjski zapewnił akcyonaryuszom minimum procentu 5%. Oznaczone koleje muszą być ukończone w przeciągu 10 lat.“

Turcya.

(Okolnik w sprawie Księstw Naddunajskich.)

Rząd turecki wydał w ciągu tego lata do swych ajentów zagranicznych okolnik w sprawie Księstw Naddunajskich, którego odpis otrzymały mocarstwa podpisane na traktacie z 30. marca. Dziennik *Nord* ogłasza teraz ten dokument, którego główna treść jest następująca: „Zamiary wys. Porty względem Księstw Naddunajskich są znane całemu światu, a Sułtan udowodnił je na nowo tem, że nietylko potwierdził wszystkie nadane dawniej tym Księstwom swobody i przywileje, ale oraz nakazał rewizyę ich organicznych ustaw w duchu teraźniejszych potrzeb. Reorganizacya ich oddana została pod gwarancyę mocarstw, które podpisały traktat paryski, i stała się tym sposobem częścią europejskiego prawa narodów. Ażeby jednak stała się dziełem godnym stypulacyi tego traktatu, musi być odpowiedną dwom głównym jego zasadom: raz niezawisłości i całości państwa tureckiego, a tem samem prawom Sułtana do Księstw, a powtóre rozwojowi moralnej i materyalnej pomyślności mieszkańców Mołdawii i Wołoszczezny.“ Rząd turecki oświadcza jeszcze raz że gotów jest dozwolić tym prowincyom organizacyi, odpowiedniej ich interesom i prawom Porty, i potwierdzić ich ustawy organiczne. „Każdej z tych prowincyi ma być zagwarantowana nowa, niezawisła, narodowa administracya, ale regulamin ich rządu i forma jego niepowinny sprzeciwiać się ustawom państwa od którego zawisły; każdy rząd tych prowincyi powinien czerpać siłę swoją z dwóch źródeł: z zaufania monarchy, któremu winien składać hołdy i haracz i z ludu, którego jest głową.“ Administracya zostawać ma pod kontrolą narodową, interesa każdej klasy ludu będą mieć ochronę w reprezentancyi ludu; „ale tu muszą już ustać wszelkie reformy; każda zmiana tej zasady groziłaby niebezpieczeństwem i zawikłaniem.“

Wprawdzie wie Porta dobrze, że w Księstwach jest stronnictwo żądające połączenia „w jedno państwo pod jednym księciem“, i to „w państwo, które byłoby dość silne, by służyć za przedmurze Turcyi, i z jednym rządem dla Mołdawii i Wołoszczyzny, któryby jednością działania rozwijać mógł pomyślność mieszkańców.“ Na to powiada okolnik, że Księstwa nie są w stanie własnemi siłami zasłonić państwa, jeśliby potężna armiia chciała uderzyć z tej strony na Turcyę. Kiedy europejskie prawo narodów uważa obydwie te prowincye za integralną część pańnstwa tureckiego, „tedy potrzeba w tem prawie szukać siły, by Księstwa stały się prawdziwem przedmurzem Turcyi.“

Dalej zwracając uwagę na ostatnie wypadki powiada okolnik: „Gdyby w początkach naszych nieporozumień z Rosyą obadwa Księstwa uważane były za to, czem są teraz, to jest za integralną część państwa tureckiego, byłaby Rosya pewno nieuczyniła tego, co pozwoliła sobie uczynić; gdyby Europa była oświadczyła wtedy, że Turcya zaczyna się nad Prutem, niebyłaby Rosya nigdy przekraczała tej rzeki.“

„Z połączenia obudwu Księstw — tak kończy ów dokument — powstałby co do pierwszego punktu rodzaj państwa, któreby mniej więcej narzucało prawa udzielności Turcyi i osłabiało połączenie z państwem tureckim, tak że prowincye te niebyłyby na przyszłość przedmurzem Porty, ale raczej źródłem nieustannych kłopotów i zawikłań.“ Co do drugiego punktu zaś, uważając połączenie Księstw ze stanowiska specyalnych interesów Mołdawii i Wołoszczyzny powiada okolnik: „Porta zagwarantowała każdemu z tych Księstw narodową i niezawisłą administracyę, a Multanie i Wołosi stanowili od dwóch wieków osobne narodowości i okręgi administracyjne; każde Księstwo miało osobnego szefa i własne ustawy; połączenie ich byłoby więc naruszeniem tej zasady, i zniweczyłoby to braterskie współzawodnictwo między niemi.“ Przyczyny niedogodności, na jakie użalają się mieszkańcy, „niewypływają wcale z oddzielności ich administracyi“; właściwie „tkwią one w nierówności stanowiska klas ludu, w braku sprawiedliwej i bezstronnej administracyi i w kilku innych politycznych stosunkach, które muszą być zreformowane.“ Pomimo tych stosunków jednak „okazały dotąd obadwa Księstwa bardzo znaczny rozwój.“ Tu porównuje okolnik Księstwa Naddunajskie z Grecyą i Serbią i powiada w końcu: „Sądzimy przeto, że połączenie Księstw Naddunajskich nie jest głównym warunkiem ich pomyślności, ani też istotną potrzebą dla nich. Jeśli idzie o to, by w Księstwach Naddunajskich utworzyć przedmurze Turcyi, tedy zawisło to jedynie od połączenia systemu wojskowego, jako też od połączenia ceł, poczty i telegrafów.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Londyn, 1. października. *Morning Post* zapewnia, że okolnik księcia Gorczakowa nie odwróci mocarstw zachodnich ani od okupacyi Grecyi, ani od zamierzonej wyprawy morskiej pod Neapol. Alderman Finnis wybrany został lordmajorem Londynu.

Nizza, 28. września. Paropływ „Monzambano“ przywiózł drugi transport mebli dla owdowiałej Cesarzowy rosyjskiej. Podczas pobytu Jej Ces. Mości w Nizzie stać będą w porcie Villa franca cztery flotyle honorowe, rosyjska, angielska, francuska i sardyńska.

Dzienniki Turyńskie donoszą, że parlament piemoncki dopiero po nowym roku rozpocznie swe posiedzenia.

Król Neapolitański nakazał formować bataliony strzelców gwardyi królewskiej z ośmiu kompanii po 160 żołnierzy.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 4go października. Wczoraj sprzedawano półkorzec pszenicy (80 funt. wiéd.) po 5r.; żyta ($74\frac{1}{2}$ f.) 3r.3k.; jęczmienia (69 f.) 2r.30k.; owsa (45 f.) 1r.33k.; hreczki 2r.43k.; kartofli 1r. 7k.; — wiéd. cetnar siana po 48k.; okłotów po 35k.; — sag drzewa bukowego po 13r.4k. m. k.

Kurs lwowski.

Dnia 3. października.		gotówka złr.	gotówka kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	47	4	50
Dukat cesarski	„ „	4	53	4	56
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	26	8	29
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$37\frac{1}{2}$	1	$38\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	$31\frac{1}{2}$	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	12	1	13
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	30	81	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	75	—	75	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	20	83	20

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. października.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	81	15
„ dawał „ „ za 100	80	45
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	$1\frac{1}{2}$

Wiédeński kurs papierów.

		Dnia 30. września.	w przecięciu
Obligacye długu państwa 5%	za sto	$80\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{7}{8}$	$81\frac{3}{4}$
detto pożyczki narod. 5%	„	$82\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$	$82\frac{5}{8}$
detto z r. 1851 serya B. . . . 5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą . . 5%	„	—	—
Obligacye długu państwa . . . $4\frac{1}{2}$%	„	70	70
detto detto 4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą . . 4%	„	—	—
detto detto detto . . 3%	„	—	—
detto detto . . . . . $2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834	„	—	—
detto detto z r. 1839	„	—	—
detto detto z r. 1854	„	$105\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ 106	$105\frac{3}{4}$
Obl. wiéd. miejskiego banku . . . . $2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 . . 5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%		—	—
detto galicyijskie i węgierskie . 5%		$74\frac{1}{4}$ $\frac{3}{4}$	$74\frac{5}{8}$
detto krajów koron. 5%		—	—

	za sto	w przecieciu
Akcye bankowe	1055 1060 1063	1060
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.	—	—
Akcye c. k. uprz. Tow. kred. dla hand. i przem.	329 $332^{3}/_{4}$	331
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.	$2593^{3}/_{4}$ $2597^{1}/_{2}$	2595
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr. . .	—	—
Akcye kolei żel. Edynburgskiej na 200 złr. .	—	—
Akc. kol. Budziń.-Lincko-Gmundz. na 250 złr.	$208^{3}/_{4}$ $209^{1}/_{2}$	$209^{1}/_{4}$
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.	538	538

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 30. września.		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$106^{1}/_{2}$	$106^{1}/_{2}$ uso.
	106	106 3 m.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24^{1}/_{2}$ fl.	$104^{3}/_{4}$ $^{7}/_{8}$ 105	$104^{7}/_{8}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$77^{1}/_{2}$ $^{5}/_{8}$	$77^{5}/_{8}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	105	105 2 m.
Londyn za 1 funt. sztrl.	10—10 11 12	10—11 3 m.
Lyon za 300 franków	122	122 2 m.
Medyolan za 309 lire austr.	$103^{1}/_{4}$ $^{1}/_{2}$	$103^{3}/_{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$121^{7}/_{8}$ 122	122 2 m
Paryż za 300 franków	$121^{1}/_{2}$ $^{3}/_{4}$	$122^{5}/_{8}$ 2 m.
	122 $122^{1}/_{4}$	$122^{1}/_{8}$ 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	260 $260^{1}/_{2}$ 261	$260^{1}/_{2}$ 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$8^{5}/_{8}$ t.	$8^{5}/_{8}$ Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 1. paźdz. o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83^{1}/_{8}$—$83^{1}/_{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 89. — 90. Lomb. wen. pożyczki z 5% $92^{1}/_{2}$ — 93. Obligacye długu państwa 5% 82 — $82^{1}/_{4}$, detto $4^{1}/_{2}$ % $70^{1}/_{2}$ — 71, detto 4% 64 — 65, detto 3% $49^{1}/_{2}$ — 50. detto $2^{1}/_{2}$% 41 — $41^{1}/_{4}$, detto 1% $16^{1}/_{4}$—$16^{1}/_{2}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 95 — 96. Dettc Oedenburgs. z wypł. 5% 93 — 94. Detto Peszt. 4% 93 — 94. Detto Medyol. 4% $92^{1}/_{2}$ — 93. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% $85^{1}/_{2}$—86. Galic. i węgier. 5% $74^{1}/_{2}$ — 75. Detto innych krajów koron. 80 — 81. Obl. bank. $2^{1}/_{2}$% 61 — $61^{1}/_{2}$. Pożyczka loter. z r. 1834 250 — 252. Detto z r. 1839 $124^{1}/_{2}$ — 125. Detto z r. 1854 106 — $106^{1}/_{2}$. Renty Como $13^{1}/_{2}$ — $13^{3}/_{4}$.

Galic. list. zastawne 4% 79 — 80. Półn. Oblig. Prior. 5% 84 — $84^{1}/_{2}$. Glognickie 5% 80—81. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 82 — 83. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 116 — 117. Akcyi bank. narodowego 1063 — 1065. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $339^{1}/_{2}$ — 340. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 113 — 114. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 246 — 248. Detto półn. kolei 264 — $264^{1}/_{4}$. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. $327^{1}/_{4}$ — $327^{1}/_{2}$. Detto tow. żegl. parowej 540 — 542. Detto 13. wydania 530 — 532. Detto Lloyda 425 — 428. Peszt. mostu łańcuch. 76 — 78. Akcye młyna parowego wiéd. 84 — 86. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 22 — 23. Detto 2. wydania 36 — 37. Esterhazego losy 40 złr. 70 — $70^{1}/_{2}$. Windischgrätza losy $23^{1}/_{2}$—$23^{3}/_{4}$. Waldsteina losy $23^{3}/_{4}$ — 24. Keglevicha losy $11^{1}/_{4}$ — $11^{1}/_{2}$. Ks. Salma losy $39^{3}/_{4}$ — 40. St. Genois 38 — $38^{1}/_{2}$. Palffego losy 38 — $38^{1}/_{2}$. Clarego 39 — $39^{1}/_{4}$.

Amsterdam 2 m. $87^{1}/_{2}$. — Augsburg Uso $106^{1}/_{2}$. — Bukareszt 31 T. 260. — Konstantynopol 31 T. — —. Frankfurt 3 m. 105. — Hamburg 2 m. $77^{1}/_{2}$. — Liwurna 2 m. 105 l. — Londyn 3 m. 10.12. t. — Medyolan 2 m. $103^{1}/_{2}$. — Paryż 2 m. $122^{1}/_{4}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $8^{1}/_{2}$—$8^{5}/_{8}$. — Napoleondor 8 9 — 8 10. Angielskie Sover. 10 15. — 10 16. Imperyał Ros. 8 23—8 24.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3 października.

Oblig. długu państwa 5% 82; $4^{1}/_{2}$ $71^{1}/_{2}$; 4% $64^{1}/_{4}$; 4% z r. 1850 —. 3% —; $2^{1}/_{2}$% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 125. Wiéd. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1068. Akcye kolei półn. 2665. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 543. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. $87^{1}/_{2}$. Augsburg $106^{3}/_{4}$ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt $105^{1}/_{4}$ 2 m. Hamburg $77^{7}/_{8}$ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10 — $12^{1}/_{2}$. 2 m. Medyolan $103^{2}/_{4}$. Marsylia —. Paryż $122^{3}/_{8}$. Bukareszt —. Konstantynopol —. Smyrna —. Agio duk. ces. $8^{5}/_{8}$. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. 76. Renty Como. —. Pożyczka z r. 1854 $106^{1}/_{8}$. Pożyczka narodowa $83^{9}/_{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. — fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 341. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej $209^{3}/_{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. października.

Hr. Clam-Martinitz Henryk, c. k. prezydent kraj., z Krakowa. — Hr. Dzieduszycki Alex., z Żółkwi. — Hr. Rozwadowski Wład., z Kochanówki. — PP. Zachariasiewicz Mik., c. k. przeł. pow., z Horodenki. — Dr. Nagel Karol, c. k. prof., z Wiédnia. — Leszczyński Leop., z Soliny. — Rajski Tom., adw. kraj., z Wiédnia. — Zarzycki Maxm., z Helenkowa. — Trzciński Maxm., z Doliny. — Bobowski Juliusz, c. k. sek. namiest., z Jarosławia. — Gorajski Józef, z Krakowa. — Sebald Karol, c. k. radca namiest., z Wiédnia. — Szumlański Wacław, z Horodenki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. października.

Hr. Komorowski Kaz., do Dembicy. — Hr. Baworowski, c. k. rotmistrz, do Dembicy. — Hr. Borkowski Sew., do Szuparki. — Hr. Rozwadowski Wład., do Kochanówki. — PP. Torosiewicz Maur., do Ostrowa. — Strzelecki Eug., do Wyrowa. — Białobrzeski Stan., c. k. pens. radca apel., do Dziedziłowa. — Januszewski Teof., do Ubinia. — Ferro, c. k. radca minist., do Dembicy. — Milbacher, c. k. radca nadw., do Dembicy. — Hammer, c. k. radca finansów, do Przemyśla. — Wiszniewski Henr., do Dobrzan. — Pieńczykowski Michał, do Medowiec. — Bredt, król. prus. radca, do Stanisławowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie

dnia 2. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	327.12	+ 13.8°	80.0	południowy mier.	jasno
2. god. popoł.	326.65	+ 22.4°	54 6	połud.-zach. „	„
10.god. wiecz.	326 09	+ 16 0°	85.0	południowy „	„

T E A T R.

Dziś: Na uroczystość imienin Jego c. k. Apost. Mości, przy oświetleniu widowni przedst. niem.: „**Rigoletto**," wielka opera w 3 aktach z prologiem w 1 akcie pod tytułem: „**Klatwa.**"

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 6. października: Licytacya na dostarczenie materyału na oświetlenie miasta na rok 1857 we Lwowie. — Licytacya na utrzymanie praczkarni wojskowej we Lwowie. — Wydzierżawienie spustu stawu Berdychowskiego w Jaworowie. — Wydzierżawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Stanisławowie, Tyśmienicy, Tłumaczu, Bolechowie i Rozdole.

Dnia 7. października: Licytacya na dowóz tabaki i tytoniu we Lwowie. — Wydzierżawienie dochodów z podatku miejskiego w Dobromilu. — Licytacya towarów zkonfiskowanych za przestępstwa celne we Lwowie. — Licytacya na dostawę materyału do restauracyi gościńców w Zaleszczykach. — Wydzierżawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Bohorodczanach, Delatynie, Nadwornie i Dolinie.

Dnia 8. października: Wydzierżawienie dochodów z podatku konsumcyjnego w Mikołajowie. — Licytacya na dostawę owsa do c. k. magazynow wojskowych w Złoczowie. — Wydzierżawienie młyna w Jaworowie.

Dnia 9. października: Licytacya na dostarczenie materyału do restauracyi gościńca w Brzeżanach.

Dnia 12. października: Licytacya na dostawę materyału do utrzymania gościńców w Żółkwi, i w Przemyślu.

Dnia 13. października: Wydzierżawienie dochodu z podatku konsumcyjnego w Kałuszu. — Licytacya na dostawę materyału do utrzymania gościńca w Przemyślu. — Licytacya na dostawę żywności dla wojska w Żółkwi.

KRONIKA.

Podczas pobytu Najjaśniejszego Pana w Budzie ofiarowała Mu gmina tamtejsza na dniu 25. września olbrzymie winne grono, niby trybut błogosławionego plonu miasta. Grono to, które musiało dźwigać dwóch silnych ludzi, miało 60 cali długości a 90 cali objętości, i składało się z 700 prawie jagód najlepszych gatunków, jakich rozmaici właściciele najsławniejszych gór winnych w Budzie dostarczyły węgierskiemu towarzystwu agronomicznemu, gdzie biegłe ręce urobiły z tego sztucznie owe olbrzymie grono. U góry wisiały trzy wielkie szarfy jedwabne — czarnożółta, biało-czerwona, i biało-czerwona z zieloną — a między temi znajdowały się fontazie z biało-niebieskich wstążek. Jak słychać, miał Jego Mość Cesarz przyjąć z wielką przyjemnością ten upominek.

— Dzienniki amerykańskie donosiły często o nowych, ciężkich fregatach parowych, które w najnowszych czasach budowano dla floty wojennej Stanów zjednoczonych. Jedna z nich, zwana „Merrimac," zawinęła niedawno do Southamptonu, i zamyśla zabawić kilka tygodni w tamtejszym porcie. Ma to być w istocie bardzo straszna i doskonale urządzona maszyna wojenna, objętości 4888 beczek, z załogą liczącą 570 głów i o 60 działach, z których jednak zabrała na pierwszą wycieczkę swoją 40 sztuk tylko. Działa jej są wszystkie najcięższego kalibru. Porusza się za pomocą dużych żagli lub śruby, albo też używa obojga naraz. Maszyna tej fregaty ma siłę 450 koni. Niejeden pewno oficer angielski odbędzie chętnie podróż do Southamptonu, by przypatrzyć się zbliska temu rzadkiemu gościowi.

— Panowie Arkas i Nowosielski w Petersburgu, przedsiębiorcy nowego, wielkiego towarzystwa parowej żeglugi (pierwszy, flygeladjutant, znany członek naukowego komitetu marynarki), wydali do publiczności odezwę, w której wyłuszczając zamiar, środki i korzyści swego przedsiębierstwa, wzywają do subskrybcyi. Wsparcie ze strony rządu będzie wynosić na pierwsze dziesięć lat 1,675.000 rubli srebrnych. Oprócz tego otrzyma towarzystwo także od fiskusa na utrzymanie swych budowli 64.000 r. sr. Następnie przyznano mu udział w uzyskiwaniu antracytu w kraju kozaków dońskich; rząd bierze 6670 akcyi po 2 mil. 1000 r. sr. Cała dywidenda, jaka w ciągu pierwszych pięciu lat przypadnie na te akcye, należy do towarzystwa. Warsztaty okrętowe, kantory, magazyny będą mu bezpłatnie odstąpione. Paroplywy północno-rosyjskiej expedycyi pocztowej będą mu według potrzeby kupnem odstąpione, i w pierwszych pięciu latach nie będzie płacić nawet procentów od ceny kupna. W sprawozdaniu wymieniono dalej tę wielką korzyść, że towarzystwo w żegludze do Aleksandryi będzie mogło transportować licznych pielgrzymów na górę Athos. Wywóz produktów rosyjskich z portów czarnego i azowskiego morza wynosił w trzech latach 1850—52 rocznie 33 milionów r. sr., przywóz rocznie 1,500.000 pudów, a prócz tego w takich towarach, które w wartości pieniężnej wynosza 2 miliony 300.000 r. sr. Okręta towarzystwa na wielkich gościńcach będą zdolne unieść 5000 łasztów, a zatem w ciągu roku będą mogły transportować 10.000 łasztów czyli 480 milionów pudów. Liczba pasażerów między rosyjskiemi portami czarnego morza, Konstantynopolem i Gałaczem wynosiła już dawniej 20.000 rocznie. Teraz się powiększy.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 40. Dodatku tygodniowego.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*